

основно училище "Св.Паисий Хилендарски"

с.Сотирия,общ. Сливен тел.04556/2039

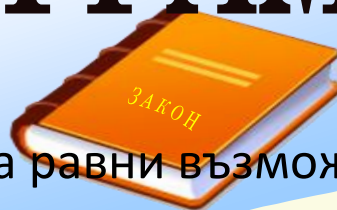

e-mail : nu_sotiria@ abv.bg

Утвърждавам:

Директор - Желя Георгиева

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности и за
приобщаване на учениците от уязвими групи

2020/2021 учебна година

(разработена съгласно чл.174, ал.2 и чл.263 ал.1 т.9 от ЗПУО)

*Програмата е приета на заседание на Педагогически съвет -
Протокол № 6 от 14.09.2020 г. и е утвърдена със Заповед на директора
№ РД-07- 204 / 14.09.2020 г.*

I. Общо представяне на училищната програма:

С влизане в сила на ЗПУО от 01.08.2016 г., пред училището като институция, се поставя нова задача и като концепция и като организационен елемент – осигуряване на **приобщаващо образование** / inclusive education/ на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование, както и с организацията и управлението на процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие, което се регламентират с ДОС за приобщаващото образование.

Подкрепата представлява онази опора, която помага на човек да се придвижва напред. Никое човешко същество не може да успее, ако не е поддържано и насърчавано да опитва и изследва, да проверява и се учи от грешките си, да гради идеали и избира модели, които да следва. Усилията се насочват не към опити, които да променят индивида, а към промяна на средата - премахване на всички пречки пред ученето и научаването, пред възможностите за развитие и участие на учениците във всички аспекти на живота на общността. Така ще се създадат условия всички ученици в ОУ „Св. Паисий Хилендарски”, независимо от техните силни и слаби страни в която и да било област, да стават част от училищната общност, да са приобщени в усещането си за принадлежност към училището, към другите ученици, учители и непедагогически персонал.

II. Цели на програмата:

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик в ОУ „Св. Паисий Хилендарски” до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможното възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването;
2. Създаване на условия за обучение на всички ученици **заедно**, независимо от трудностите и различията, които съществуват или може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;
3. Разработване на ясен алгоритъм и протокол за действие и сътрудничество по дължностни нива при разпознатата потребност от предоставянето на обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик;
4. Трайно утвърждаване на принципа на сътрудничество в работата с регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и с други институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;

III. Основни задачи:

1. Постигане на заложените изисквания в ДОС за приобщаващо образование за предоставяне на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците.
2. Изграждане на ясна система и готовност за действие на педагогическите специалисти при всеки конкретен случай на необходимост от личностна подкрепа на ученик от училището, независимо от това дали към момента е наличен.

3. Създаване на училищна среда, позволяваща приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – с неговите индивидуални потребности и възможности, личностни качества, знания, умения и интереси, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин.
4. Утвърждаване ролята на педагогическия съветник, ресурсния учител и помощник – учителя в процеса на осигуряване на равни възможности и приобщаващо образование в ОУ”Св.Паисий Хилендарски” с.Сотиря.

IV. Основни принципи на работа при реализация на програмата за приобщаващо образование:

1. Целта на обучението е развитието на автономна личност.
2. Водещ е процесът на учене и „пътуването” към знанието.
3. Ученикът е в центъра на обучението.
4. Учителят е медиатор, сътрудник, улесняващ, подкрепящ, консултиращ, стимулиращ.
5. Акцентът е върху “знанията как...” и „умението да....”.
6. Характерът/духът на урочната работа се изразява в - сътрудничество, партньорство, търсене, подкрепа, насочване, откриване.
7. Грешките – има ги, за да се учим от тях.
8. Училищният ред – договорен, споделен, приет в диалог и съгласие.
9. Възгледът за света е позитивност, преговори, чувство за принадлежност, автономна личност.

V. Дейности за реализация на програмата за равни възможности и приобщаващо образование:

<u>Длъжностно ниво</u>	<u>Дейности</u>	<u>Срок</u>
1.1. Директор на училището	Представя на заседание на ПС училищните политики за осигуряване на равни възможности и приобщаващо образование и предлага Училищната програма за приемане, като част от документите подлежащи за изпълнение.	14.09.20
	Определя реда и начина за осъществяване процеса на личностна подкрепа, като част от длъжностната характеристика на персонала.	15.09.20
	Определя със заповед “координатор” и координиращ екип за организиране оценката на образователните потребности и провеждане на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие за	15.09.20

учениците в ОУ „Св. Паисий Хилендарски”	
<p>Утвърждава формата и начина за водене на динамични регистри за вписване на деца с установена необходимост от обща или допълнителна подкрепа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регистър за деца в риск 2. Регистър за деца с проблемно поведение 3. Регистър за превенция на обучителните затруднения-деца, които не владеят български език и са предложени за включване в допълнителен модул 4. Регистър за деца с хронични заболявания 5. Регистър за деца с изяви дарби 	30.09.20
Осигурява финансов и кадрови ресурс за обезпечаване учебния процес с подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците и за осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания - рампи, подходи, помощни парапети	постоянен
Утвърждава състава, на предложените с доклад от педагогическия съветник, екипи за личностна подкрепа и работа по всеки отделен случай.	постъпило предложение
Утвърждава списъците на учениците в модулите, на които ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на извършената оценка на индивидуалните им потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие	постъпило предложение
В случай на необходимост, изисква допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика, чрез регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.	постъпило предложение
Осигурява методическа подкрепа и съдейства за организиране и провеждане на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в училището за повишаване квалификацията и уменията за работа с деца от уязвими групи.;	постоянен
Контролира целият процес за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа по веригата учител- екип за подкрепа- педагогически съветник координатор	постоянен

1.2. Педагогически съветник / училищен координатор	<p>Разпознава потребностите от предоставянето на обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик въз основа на :</p> <ul style="list-style-type: none"> - наблюденията и анализите на класните ръководители и учителите, които преподават на ученика; - документите на учениците, включително от изследвания и консултации при наличие на такива; - събраните данни за развитието на учениците, по инициатива на родителя или лицето, което полага грижи за детето; - вътрешно училищна анкета за социален и образователен статус на семействата 	постоянен
	<p>Предлага на директора поименни състави на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;</p>	за всеки отделен случай
	<p>Съхранява и води по установения ред регистри на децата с установена потребност от обща или допълнителна подкрепа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регистър за деца в риск 2. Регистър за деца с проблемно поведение 3. Регистър за превенция на обучителните затруднения- деца, които не владеят български език и са предложени за включване в допълнителен модул. 4. Регистър за деца с хронични заболявания 5. Регистър за деца с изявени дарби 	постоянен въвежда регистрите до 30.09.20
	<p>Координира извършването на оценката на индивидуалните потребности, от екипите за подкрепа за личностно развитие на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - учениците със специални образователни потребности, - учениците в риск; - ученици с изявени дарби; - ученици с хронични заболявания; 	постоянен
	<p>Съгласувано със ЗДУД, изготвя и представя на директора списък на учениците, на които ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие, на база извършената оценка на индивидуалните им потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие;</p>	постоянен

<p>Предлага на директора в случай на необходимост, осигуряване на допълнителни специалисти от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за всяка от групите потребности.</p>	<p>след оценка</p>
<p>Съгласувано с ЗДУД, координира работата на училищните екипи с другите институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик;</p>	<p>постоянен</p>
<p>Води досие за работата на екипите по всеки конкретен случай, включващо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планът за действие в екипната работа с цели, срок за постигането им, описание на работата -данните за индивидуалния напредък в обучението -знания, умения и отношения; - установените силни страни и на индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участието в живота на общността; - данни от извършена диагностика от входни нива по учебни предмети, логопедично изследване, портфолио и други. 	<p>постоянен</p>
<p>Планира и организира дейности и събития в училището за учениците, за училищната и за родителската общност, насочени към промяна на нагласите и приемане на различието, както и към изява на дарбите на учениците.</p>	<p>30.09.20</p>
<p>Планира и организира дейности за превенция на ранни бракове и отпадане от системата на образованието.</p>	<p>по предварително изготвен план</p>
<p>Осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието в училището, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение.</p> <p>Осъществява групова работа с ученици, кризисна интервенция,</p>	<p>постоянен</p>
<p>Съгласувано със ЗДУД, организира дейностите по превенция и интервенция по план, разработен въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане.</p>	<p>постоянен</p>

	Консултира ученици с проблемно поведение, за справяне със затрудненията по приобщаването им в образователната и училищната среда, предлага индивидуална подкрепа на ученика от личност, която той уважава (наставничество)	постоянен
	Организира медиаторската дейност в случай на възникнала конфликтна ситуация в училището –“ученик-ученик”; ”ученик - учител”; “учител- родител”; ”родител-родител”	при ситуация
	След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година изготвя и представя на заседание на ПС обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя на директора и на Началника на РУО - Сливен.	21.06.21
1.3. Екип за личностна подкрепа	Учителите, включени като част от екипа изпълняват указанията на училищния координатор за провеждане на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците.	постоянен
	Провежда екипни срещи за обсъждане дейностите от разработения индивидуален план за работа с конкретен ученик и в оценката на напредъка .	по план
	Провежда планираните дейности при пълно сътрудничество между членовете на екипа и анализира постигнатите резултати.	постоянен
	Включва в работата си всички онези допълнителни дейности, които помагат на учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание, библиотека, списване на училищен вестник и др.	постоянен
1.4.Класен ръководител / учител	Разпознава потребностите от предоставянето на обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците от класа, наблюдава развитието им и оценява риска от обучителни или други затруднения.	постоянен
	Планира и организира урочната си дейност, съобразно индивидуалните възможности и потребности на учениците, като води за всеки ученик портфолио, в което отразява напредъка и дефинира констатирани потребности.	постоянен
	Осигурява добър психологически климат в класната стая и в отношенията между учениците от класа – положителна нагласа за приемане на различията и не допуска изолация	постоянен

	на ученик с потребност от личностна подкрепа.	
	Работи в тясно сътрудничество с педагогическите съветници за изграждане на емпатия и колективизъм в класа, както и за превенция на рисково поведение от отделни ученици.	постоянен
	<p>Следва алгоритъм за оказване на обща подкрепа при работа с дете с проблемно поведение, прояви на агресивност или със затруднения в приобщаването към учениците от класа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провежда обсъждане ученик - класния ръководител, с цел изясняване на причините за даден проблем и неговото решение. - включва ученика в класови дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, изкуствата, спорта. - среща с родители и проучване за фактори в семейната среда, които обуславят затрудненията и поведението му. - използване на посредник при решаване на конкретната конфликтна ситуация- извършва се от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител, невъвлечен в конкретния конфликт,. - предлага консултиране на ученика с педагогически съветник; 	при всеки отделен случай
	Установява нуждата от общата подкрепа за личностно развитие на базата на подробен анализ на събраната информация и наблюденията на обучението и развитието на всеки ученик от класа.	постоянен
	При липса на напредък, информира родителите за необходимост от допълнителна подкрепа, вписва ученика в съответния регистър и предлага на училищния координатор формиране на екип за личностна подкрепа, а при липса на напредък в продължение на три месеца, обсъжда насочването на ученика към откриване на процедура по оценка на индивидуалните му образователните потребности .	постоянен
	Участва в дейностите по конкретния случай, в екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти, в разработването на индивидуален план за действие за обща подкрепа, участва в регулярните екипни срещи.	всеки отделен случай
	Организира и провежда дейности за ученици невладеещи български език и за превенция на обучителните затруднения в неучебно време, включително и през ваканциите, съобразно потребностите им, като продължителността за отделен ученик или за група ученици	постоянен

	е в зависимост от възможностите на училището, но не по-малко от 2 седмици със седмична заетост до 20 часа.	
1.5. Ресурсен учител	Училището осигурява ресурсен учител на всеки ученик със специални образователни потребности, който се нуждае от допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценката на индивидуалните му потребности - със сензорни и/или неврологични увреждания и при множество увреждания; с обучителни трудности; с прояви от аутистичния спектър;	15.09.20
	Работи гъвкаво като специалист с общ профил, подпомагащ всички групи ученици със специални образователни потребности, и като профилиран, подпомагащ определена група ученици с еднакви по вид увреждания.	постоянен
	Участва в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученик със специални образователни потребности;	постоянен
	Подготвя образователни материали за работата с учениците със специални образователни потребности.	постоянен
	Осигурява общата и допълнителна подкрепа, която се предоставя на ученици със специални образователни потребности, съобразно плановете им за подкрепа.	постоянен
	Работи в тясно сътрудничество с педагогическите съветници за оптимално обхващане и подпомагане на децата със СОП.	постоянен
	Консултира ръководството по отношение на изграждането на подкрепяща среда в училището.	постоянен